

RAADSINFORMATIEBRIEF

Datum 4 februari 2026
Zaaknummer Z/26/507010 /ADV/26/1282619
Onderwerp realisatie opgaven opvang en huisvesting vluchtelingen
Portefeuillehouder A. van Orden

Aan de gemeenteraad,

Inleiding

De gemeente Zevenaar heeft een wettelijke taak voor de opvang van asielzoekers, een taakstelling voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de huisvesting van statushouders. Het college informeert u met deze raadsinformatiebrief over het realiseren van de taakstellingen in 2025. Daarnaast informeren we u ook over de voortgang van een aantal ingediende wetsvoorstellen en plannen van het nieuwe kabinet.

Kernboodschap

Door oorlog, honger of onderdrukking zijn veel mensen op de vlucht en zoeken bescherming in veilige landen. Het college wil vluchtelingen op een goede en humane manier opvangen en hen een veilige opvangplek of thuis geven.

Context

- Actueel maatschappelijk onderwerp/probleem
- Collegeprogramma
- Motie/amendement/toezegging
- Anders, namelijk

Inhoudelijke boodschap

In 2025 hebben we gewerkt aan het realiseren van een aantal taakstellingen. Dit wordt op gemeentelijk, (sub-) regionaal, provinciaal en landelijk niveau voorbereid, afgestemd en gerealiseerd. Het is gelukt om aan de opgelegde taakstellingen te voldoen. Om de asielinstroom te beperken en de doorstroom te verbeteren heeft het Kabinet een aantal wetsvoorstellen ingediend en maatregelen aangekondigd.

Voorstellen en maatregelen

De onderstaande voorstellen en maatregelen zijn eerder door het Kabinet Schoof aangekondigd en een aantal van deze maatregelen wordt overgenomen door het nieuwe kabinet.

- De invoering van de Asielnoodmaatregelenwet: in deze wet wordt onder andere de duur van de verblijfsvergunning van vijf jaar verkort naar drie jaar, de permanente verblijfsvergunning afgeschaft en het aantal nareizigers beperkt tot het kerngezin. Deze wet ligt nu ter behandeling voor bij de Eerste Kamer.
- Het wetsvoorstel Wet invoering tweestatusstelsel. Door wijzigingen van de Vreemdelingenwet 2000 wordt een onderscheid gemaakt tussen een vluchtelingen- en een beschermde status. De vluchtelingenstatus is voor mensen die persoonlijk worden vervolgd. De beschermde status is voor mensen die vluchten voor oorlogsgeweld. Aan mensen met een beschermde status worden strengere eisen opgelegd zoals wachttijd voor nareis van gezinsleden, beschikken over voldoende middelen en de nareis beperken tot het kerngezin. Ook kan, als er plotseling veel asielaanvragen worden ingediend en de asielketen dit niet meer kan bolwerken, een tijdelijke noodstop worden afgekondigd. Dit betekent dat nareizende gezinsleden niet meer in Nederland kunnen komen.
- In tegenstelling tot het voornemen van het Kabinet Schoof wordt de spreidingswet gecontinueerd. Dit betekent dat provincie en gemeenten, op basis van een meerjarenplanning, een tweede cyclus van deze wet moeten voorbereiden.
- Het voorstel om statushouders geen voorrang te geven bij de toewijzing van een sociale huurwoning wordt gewijzigd. Het voorstel is dat gemeenten zelf vrij zijn om statushouders een voorrangspositie te geven.

De Regeling tijdelijke bekostiging opvang en huisvesting gemeenten (verder: doelgroep-flexibele regeling): het is onduidelijk wanneer deze regeling van kracht wordt. Dit is onder andere afhankelijk van de Voorjaarsnota. Hierin moeten de middelen voor deze regeling

gereserveerd worden. Deze regeling blijft uit. Daarom is de financiering en het verlengen van opvanglocaties onzeker.

Reactie VNG op wetten en voorstellen

De reactie van de VNG op de bovenstaande wetsvoorstellen en plannen is kritisch. De VNG voorziet dat de Asielnoodmaatregelenwet en de Wet invoering tweestatusstellen niet leiden tot een oplossing van de asielcrisis en het beperken van de instroom, maar deze asielcrisis alleen maar vergroot. De optelsom van de voorgestelde wetten verstopt de asielketen en leidt tot een grotere werkdruk bij de IND en het COA. De VNG is wel positief over het handhaven van de spreidingswet waarmee asielzoekers evenredig over het land worden verdeeld.

De VNG voert verder aan dat met ingang van 12 juni 2026 het EU Migratie- en Asielpact van kracht wordt. In dit pact wordt de instroom van asielzoekers over de EU-lidstaten evenwichtiger verdeeld en beter gereguleerd. Er komen strengere grenscontroles aan de buitengrenzen van de EU en beperkingen voor asielzoekers om door te reizen naar andere EU-landen voor een asielaanvraag. De invoering van dit pact heeft gevolgen voor de uitvoering van de uitvoeringsorganisaties zoals de IND en het COA.

Provinciale Regie Tafel (PRT)

Op provinciaal niveau vindt in de PRT ambtelijke en bestuurlijke afstemming plaats van de uitvoering en de realisatie van de asielopgave, de opvang van de ontheemden uit Oekraïne en de huisvesting van statushouders. In de PRT staan ook de landelijke ontwikkelingen op de agenda. Denk aan de tweede cyclus van de spreidingswet, de voorstellen voor de veranderende wet- en regelgeving rondom de huisvesting van statushouders en de lange termijn plannen met betrekking tot de opvang en terugkeer van de ontheemden uit Oekraïne.

Realisatie asiel

We hebben een taakstelling voor de opvang van 228 asielzoekers. In Zevenaar werken we samen met het COA voor de opvang van nareizigers. De instroom van nareizigers op de locatie is nog steeds hoog. Op dit moment worden op de locatie 228 nareizigers opgevangen. De nareizigers verblijven gemiddeld drie weken op deze locatie. Na deze periode worden zij herenigd met de al in Nederland verblijvende statushouder. Dit kan betekenen dat nareizigers in de woning van de statushouder worden geplaatst terwijl de woning daar niet geschikt voor is. In een aantal gemeenten heeft dit tot knelpunten geleid. Zevenaar heeft dit probleem nog niet.

Een keer per kwartaal is er een klankbordgroep met een aantal omwonenden, de gemeente en het COA. Daarin worden ontwikkelingen en stand van zaken van de locatie besproken. Er is ruimte voor het inbrengen van knelpunten. Er worden bijna geen knelpunten gemeld.

Realisatie taakstelling huisvesting statushouders

De gemeente heeft, in samenwerking met de woningcorporaties, de achterstand in de huisvesting van statushouders grotendeels weggewerkt. Op peildatum 1 januari 2026 is de achterstand 7. In februari 2026 worden 7 statushouders gehuisvest in de flexwoningen aan de Reisenakker. Onderstaand de tabel met de opgave en de realisatie over 2025.

Stand 1-1-2025	Taakstelling 2025-1	Realisatie 2025-1	Stand 1-7-2025	Taakstelling 2025-2	Realisatie	Stand 1-1-2026
31	38	48	21	33	47	7

De taakstelling voor het eerste halfjaar 2026 is 38.

In het najaar 2025 zijn in samenwerking met Baston Wonen de eerste deelwoners gehuisvest. Bij deelwonen delen twee statushouders een woning met elkaar. Deze maatregel zorgt ervoor dat we meer alleenstaande statushouders kunnen huisvesten en de druk op de bestaande sociale woningvoorraad wordt verlicht.

Realisatie taakstelling opvang vluchtelingen uit Oekraïne

De gemeente heeft de opdracht om 295 vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen. In het voorjaar 2025 zijn Huize Mathena (40 bewoners) en de Pastorie in Angerlo (30 bewoners) opgeleverd. De locatie aan de Bandijk in Lathum heeft in december 2025 de laatste plaatsen aangeboden. Op deze locatie is de maximale capaciteit 40 mensen. Naar verwachting is in het eerste kwartaal 2026 een aantal vakantiewoningen aan de Ganzepoelweg klaar. Daarmee wordt de capaciteit uitgebreid met 30 plaatsen.

Op dit moment is de bestaande opvangcapaciteit 301 opvangplekken. De gemiddelde bezettingsgraad is 95 %. We proberen op de locaties zo goed mogelijk tegemoet te komen aan een goede en humane opvang van bestaande gezins- of familierelaties. Het overgrote deel van de Oekraïners werkt. Voor diegene waarvoor de stap naar de arbeidsmarkt moeilijk is, is een

jobcoach actief. In 2026 houden we rekening met de verwachte sluiting van twee kleinere opvanglocaties (23 opvangplekken). Met de ingebruikname in 2026 van een aantal vakantiewoningen bij de Mietvelder in Angerlo worden deze plekken weer aangevuld.

Afloop Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB)

Op 4 maart 2026 loopt de RTB af. Deze kan niet meer verlengd worden. De RTB heeft daarna nog een werkingsduur tot 4 maart 2027. Het kabinet heeft een lange termijn strategie opgesteld. Hierbij krijgen ontheemden een transitiedocument voor maximaal drie jaar. Aan dit transitiedocument worden verschillende rechten en plichten verbonden waarbij ingezet wordt op het normaliseren van de opvang. Concreet betekent dit onder andere dat mensen in plaats van een leefgelduitkering aangewezen worden op een bijstandsuitkering met de daarbij behorende (arbeids-) verplichtingen. Als het mogelijk is wordt de bestaande opvang omgezet naar huisvesting. Dit betekent dat mensen zelf hun huur moeten betalen. Ook krijgen mensen toegang tot een ziektekostenverzekering, de Wet langdurige zorg en andere voorzieningen. In het voorjaar 2026 komt het Kabinet met meer informatie over dit voorstel.

Communicatie en vervolgproces

We houden u regelmatig op de hoogte van de voortgang van het realiseren van de opvang van asielzoekers en ontheemden uit Oekraïne, de huisvesting van statushouders of andere belangrijke wijzigingen op dit terrein.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Ron Dragt

loco-secretaris

Digitaal ondertekend door:

Ron Dragt

Datum: 24-02-2026

Lucien van Riswijk

burgemeester

Digitaal ondertekend door:

Lucien van Riswijk

Datum: 24-02-2026

